

ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRASTON MÄÄRÄYS ELÄINTEN JALOSTUSTODISTUKSISTA

1. SÄÄDÖSPERUSTA

Jalostustodistuksia koskevat vaatimukset EU-lainsäädännössä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/1012 puhdasrotuisten jalostuseläinten, risteytettyjen jalostussikojen ja niiden sukusolujen ja alkioiden jalostuksessa, kaupassa ja unioniin tulossa sovellettavista jalostus- ja polveutumisedellytyksistä ja asetuksen (EU) N:o 652/2014, neuvoston direktiivien 89/608/ETY ja 90/425/ETY muuttamisesta sekä tiettyjen eläinjalostusta koskevien säädösten kumoamisesta ("eläinjalostusasetus") säädetään muun ohella jalostuseläinten ja niiden sukusolujen ja alkioiden jalostustodistusten myöntämisestä, sisällöstä ja muodosta.

Jalostustodistuksella tarkoitetaan eläinjalostusasetuksen 2 artiklan 20 kohdan mukaan jalostusta koskevia todistuksia, varmennuksia tai kaupallisia asiakirjoja, jotka annetaan paperilla tai sähköisessä muodossa jalostuseläimistä tai niiden sukusoluista ja alkioista. Jalostustodistuksessa annetaan tietoja polveutumisesta, tunnistamisesta ja yksilötulosten testauksen tai jalostusarvon arvioinnin tuloksista, jos niitä on saatavana.

Eläinjalostusasetuksen 30 artiklan 4 kohdan mukaan, kun jalostusjärjestön pitämään kantakirjaan merkityillä tai jalostustoimijan pitämään jalostusrekisteriin rekisteröidyillä jalostuseläimillä tai niiden sukusoluilla ja alkioilla käydään kauppaa tai kun kyseiset jalostuseläimet tai kyseisistä sukusoluista tai alkioista tuotetut jälkeläiset on tarkoitus merkitä tai rekisteröidä toiseen kantakirjaan tai jalostusrekisteriin, kyseisten jalostuseläinten tai niiden sukusolujen ja alkioiden mukana on oltava jalostustodistus. Jalostuseläimet tai niiden sukusolut ja alkiot lähettävän jalostusjärjestön tai -toimijan, joka pitää kantakirjaa tai jalostusrekisteriä, johon kyseiset jalostuseläimet on merkitty tai rekisteröity, on myönnettävä jalostustodistus.

Eläinjalostusasetuksen 30 artiklan 6 kohdassa säädetään edellä 4 kohdassa tarkoitettujen jalostustodistusten sisällöstä ja muodosta. Kohdan a alakohdan mukaan jalostustodistusten on sisällettävä liitteessä V olevissa asiaankuuluvissa osissa ja luvuissa esitetyt tiedot. Kohdan b alakohdan mukaan jalostustodistusten on oltava 10 kohdan nojalla annetuissa täytäntöönpanosäädöksissä säädettyjen jalostustodistusten mallien mukaisia. Eläinjalostusasetuksen 30 artiklan 10 kohdan mukaan komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa säädetään jalostuseläimiä ja niiden sukusoluja ja alkioita koskevien jalostustodistusten malleista. Tällainen täytäntöönpanosäädös on komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/717 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1012 soveltamissäännöistä

jalostuseläimiä sekä niiden sukusoluja ja alkioita koskevien jalostustodistusten mallilomakkeiden osalta (jäljempänä *jalostustodistusasetus*).

Jalostustodistusasetuksessa vahvistetaan jalostustodistuksia koskevat säännöt unionin sisällä käytävää jalostuseläinten ja niiden sukusolujen ja alkoiden kauppaa ja niiden unioniin tuloa varten, siten kuin eläinjalostusasetuksen VII luvussa säädetään. Jalostustodistusasetuksen liitteissä I ja II on esitetty mallilomakkeet, joiden mukaisesti jalostustodistukseen sisällytettävät eläinjalostusasetuksen liitteessä V olevassa 1, 2 ja 3 osassa mainitut tiedot on esitettävä. Liitteen I A jakson mallilomakkeet koskevat nauta-, sika-, lammas- ja vuohieläimiin kuuluvien puhdasrotuisten jalostuseläinten kauppaa. Jalostustodistukset nauta-, sika-, lammas-, vuohi- ja hevoseläimiin kuuluvien puhdasrotuisten jalostuseläinten siemennesteen, munasolujen ja alkoiden kauppaa varten on esitetty liitteen I B-D jaksoissa. Liitteen II A jakson mallilomakkeet koskevat risteytettyjen jalostussikojen kauppaa. Jalostustodistukset risteytettyjen jalostussikojen siemennesteen, munasolujen ja alkoiden kauppaa varten on esitetty liitteen II B-D jaksoissa.

Poikkeukset jalostustodistuksia koskevista vaatimuksista

Eläinjalostusasetuksen 31 artiklassa säädetään jalostustodistusten myöntämistä, sisältöä ja muotoa koskevista poikkeuksista.

Nauta-, sika-, lammas-, vuohi- ja hevoseläinten sukusoluja ja alkioita koskevat poikkeukset

Eläinjalostusasetuksen 31 artiklan 2 kohdan mukaan poiketen siitä, mitä 30 artiklan 6 kohdan b alakohdassa säädetään, toimivaltainen viranomainen voi sallia, että 30 artiklan 6 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja todistusmalleja ei käytetä. Edellytyksenä nauta-, sika-, lammas-, vuohi- ja hevoseläinten sukusolujen ja alkoiden tapauksessa on, että kyseisten sukusolujen ja alkoiden luovuttajiin liittyvät tiedot sisällytetään kyseisten sukusolujen ja alkoiden mukana seuraaviin muihin asiakirjoihin, tai alkuperäisen jalostustodistuksen jäljennöksiin, tai jalostusjärjestö tai -toimija taikka 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu muu toimija asettaa ne pyynnöstä saataville ennen kyseisten sukusolujen ja alkoiden lähettämistä tai niiden lähettämisen jälkeen. Siemennesteeseen, munasoluihin tai alkioihin liittyvät tiedot sisällytetään jalostusjärjestön tai -toimijan taikka 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun muun toimijan antamiin, kyseisen siemennesteen, kyseisten munasolujen tai kyseisten alkoiden mukana seuraaviin muihin asiakirjoihin.

Hevoseläimiin kuuluvia puhdasrotuisia jalostuseläimiä koskevat poikkeukset

Eläinjalostusasetuksen 32 artiklassa säädetään hevoseläimiin kuuluville puhdasrotuisille jalostuseläimille myönnettyjen jalostustodistusten muotoa koskevista poikkeuksista. Artiklan 1 kohdan mukaan poiketen siitä, mitä 30 artiklan 6 kohdassa säädetään, hevoseläimiin kuuluvien puhdasrotuisten jalostuseläinten tapauksessa tiedot, jotka vaaditaan liitteessä V olevan 2 osan I luvun mukaisesti, sisällytetään hevoseläimille kerran myönnettävään elinikäiseen tunnistusasiakirjaan. Komissio antaa 61 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat tällaisten tunnistusasiakirjojen sisältöä ja muotoa. Tällainen delegoitu säädös on komission delegoitu asetus (EU) 2017/1940 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU)

2016/1012 täydentämisestä hevoseläimille kerran myönnettävään elinikäiseen tunnistusasiakirjaan sisältyvien hevoseläimiin kuuluville puhdasrotuisille jalostuseläimille myönnettävien jalostustodistusten sisällön ja muodon osalta (jäljempänä *hevospassin jalostustodistusasetus*). Kyseisessä asetuksessa on esitetty malli, jonka mukainen hevoseläimiin kuuluville puhdasrotuisille jalostuseläimille annettavan jalostustodistuksen tulee sisällöltään ja muodoltaan olla. Eläinjalostusasetuksen 32 artiklan 3 kohdan mukaan poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jos yksilötulosten testauksen tai jalostusarvon arvioinnin ajantasaiset tulokset ovat julkisesti saatavilla verkkosivustolla, toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että liitteessä V olevan 2 osan I luvun 1 kohdan m alakohdan mukaisesti vaadittavia tietoja ei sisällytetä 1 kohdassa tarkoitettuun asiakirjaan, kunhan jalostusjärjestö viittaa kyseiseen verkkosivustoon tunnistusasiakirjassa. Edellä mainitulla m alakohdan mukaisella tiedolla tarkoitetaan yksilötulosten testauksen tuloksia ja jalostusarvon arvioinnin ajantasaisia tuloksia, mukaan lukien arvioinnin päivämäärä sekä jalostusohjelmaan liittyvät geenivirheet ja geneettiset erityisominaisuudet kyseessä olevan puhdasrotuisen jalostuseläimen osalta.

Eläinjalostusasetuksen 32 artiklan 4 kohdan mukaan poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että liitteessä V olevan 2 osan I luvun 1 kohdan m ja n alakohdan mukaisesti vaadittavat tiedot sisällytetään muihin asiakirjoihin, jotka jalostusjärjestö antaa pitämäänsä kantakirjaan merkityille puhdasrotuisille jalostuseläimille. Edellä mainitulla n alakohdan mukaisella tiedolla tarkoitetaan tiineenä olevien naaraiden tapauksessa keinosiemennyksen tai astutuksen päivämäärää ja hedelmöittäjäuroksen tunnistustietoja.

2. MÄÄRÄYKSENANTOVALTUUS

Eläinjalostustoiminnasta annetussa laissa (319/2014, muutettu 514/2018) (jäljempänä *eläinjalostustoimintalaki*) säädetään eläinjalostusasetuksen täytäntöönpanosta. Jalostustodistuksesta säädetään lain 7 §:ssä. Pykälän 3 momentin mukaan Elintarviketurvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä jalostustodistuksista.

3. MÄÄRÄYS JALOSTUSTODISTUSTEN SISÄLLÖSTÄ

Nauta-, sika-, lammas-, vuohi- ja hevoseläinten sukusoluja ja alkioita koskevat määräykset

Eläinjalostustoimintalain 7 §:n 3 momentin nojalla ja eläinjalostusasetuksen 31 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Elintarviketurvallisuusvirasto sallii nauta-, sika-, lammas-, vuohi- ja hevoseläinten sukusolujen ja alkioden tapauksessa sen, että Suomen rajojen sisäpuolella tapahtuvassa kaupassa kyseisten sukusolujen ja alkioden luovuttajiin liittyvät tiedot sisällytetään jalostustodistuksen sijasta kyseisten sukusolujen ja alkioden mukana seuraaviin alkuperäisen jalostustodistuksen jäljennöksiin tai että jalostusjärjestö tai -toimija asettaa kyseisten sukusolujen ja alkioden luovuttajiin liittyvät tiedot pyynnöstä saataville ennen kyseisten sukusolujen ja alkioden lähettämistä tai niiden lähettämisen jälkeen.

Elintarviketurvallisuusvirasto

Pvm/Datum/Date

Määräyksen nro

1.11.2018

1/2018

Eläinjalostustoimintalain 7 §:n 2 momentin nojalla luovuttajiin liittyvät tiedot voi asettaa saataville kantakirjaa tai jalostusrekisteriä pitävän yhteisön toimittamien tietojen perusteella myös eläinjalostusasetuksen 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu spermankeräysasema, spermavarasto taikka alkionkeräys- tai alkiontuotantoryhmä, joka on hyväksytty sukusoluilla ja alkiolla käytävää unionin sisäistä kauppaa varten unionin eläinterveys sääntöjen mukaisesti.

Eläinjalostustoimintalain 7 §:n 3 momentin nojalla ja eläinjalostusasetuksen 31 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Elintarviketurvallisuusvirasto sallii nauta-, sika-, lammas-, vuohi- ja hevoseläinten sukusolujen ja alkioiden tapauksessa sen, että Suomen rajojen sisäpuolella tapahtuvassa kaupassa siemennesteeseen, munasoluihin tai alkioiden liittyvät tiedot sisällytetään jalostustodistuksen sijasta jalostusjärjestön tai -toimijan antamiin, kyseisen siemennesteen, kyseisten munasolujen tai kyseisten alkioiden mukana seuraaviin muihin asiakirjoihin.

Eläinjalostustoimintalain 7 §:n 2 momentin nojalla muut asiakirjat voi antaa kantakirjaa tai jalostusrekisteriä pitävän yhteisön toimittamien tietojen perusteella myös eläinjalostusasetuksen 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu spermankeräysasema, spermavarasto taikka alkionkeräys- tai alkiontuotantoryhmä, joka on hyväksytty sukusoluilla ja alkiolla käytävää unionin sisäistä kauppaa varten unionin eläinterveys sääntöjen mukaisesti.

Hevoseläimiin kuuluvia puhdasrotuisia jalostuseläimiä koskevat määräykset

Eläinjalostustoimintalain 7 §:n 3 momentin nojalla ja eläinjalostusasetuksen 32 artiklan 3 kohdan mukaisesti

Elintarviketurvallisuusvirasto sallii hevoseläimiin kuuluvien puhdasrotuisten jalostuseläinten osalta sen, että yksilötulosten testauksen tuloksia ja jalostusarvon arvioinnin ajantasaisia tuloksia, mukaan lukien arvioinnin päivämäärä sekä jalostusohjelmaan liittyvät geenivirheet ja geneettiset erityisominaisuudet kyseessä olevan puhdasrotuisen jalostuseläimen osalta, ei sisällytetä hevoseläimille kerran myönnettävään elinikäiseen tunnistusasiakirjaan. Edellytyksenä on, että yksilötulosten testauksen tai jalostusarvon arvioinnin ajantasaiset tulokset ovat julkisesti saatavilla verkkosivustolla ja että jalostusjärjestö viittaa kyseiseen verkkosivustoon tunnistusasiakirjassa.

Eläinjalostustoimintalain 7 §:n 3 momentin nojalla ja eläinjalostusasetuksen 32 artiklan 4 kohdan mukaisesti

Elintarviketurvallisuusvirasto sallii hevoseläimiin kuuluvien puhdasrotuisten jalostuseläinten osalta sen, että yksilötulosten testauksen tulokset ja jalostusarvon arvioinnin ajantasaiset tulokset, mukaan lukien arvioinnin päivämäärä sekä jalostusohjelmaan liittyvät geenivirheet ja geneettiset erityisominaisuudet kyseessä olevan puhdasrotuisen jalostuseläimen osalta, sekä tiineenä olevien naaraiden

tapauksessa keinosiemennyksen tai astutuksen päivämäärä ja hedelmöittäjäuroksen tunnistustiedot sisällytetään muihin asiakirjoihin, jotka jalostusjärjestö antaa pitämäänsä kantakirjaan merkityille puhtasrotuisille jalostuseläimille.

Sallimalla eläinjalostusasetuksen 32 artiklan 4 kohdan mukaisen poikkeuksen Elintarviketurvallisuusvirasto sallii samalla, että hevoseläinten jalostustodistuksen II osa on tunnistusasiakirjan liitteenä. Hevospassin jalostustodistusasetuksen 2 artiklan b alakohdan ii alakohdan mukaan, kun toimivaltainen viranomaisen eläinjalostusasetuksen 32 artiklan 4 kohdan mukaisesti sen sallii, hevospassin jalostustodistusasetuksen mallin mukaisen jalostustodistuksen II osa voi olla kerran myönnettävän elinikäisen tunnistusasiakirjan liitteenä, missä tapauksessa se on linkitettävä artiklan a alakohdassa tarkoitettuun jalostustodistuksen I osaan merkitsemällä yksilöllinen tunnistusnumero, johon viitataan nimellä "yksilöllinen koodi" asetuksen (EU) 2016/429 114 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

4. MÄÄRÄYKSEN VOIMAANTULO

Tämä määräys tulee voimaan 2.11.2018 ja se on voimassa toistaiseksi.

Pääjohtaja

Matti Aho

Ylitarkastaja

Sanna Varjus